

27 Δεκεμβρίου 2023

«Η Παρθένος έτεκε Θεόν ενανθρωπήσαντα»

Ορθοδοξία / Θεολογία

Λάμπρος Σκόντζος, Θεολόγος

(Θεολογική προσέγγιση του μυστηρίου της Ενανθρωπήσεως του Θεού

Λόγου)

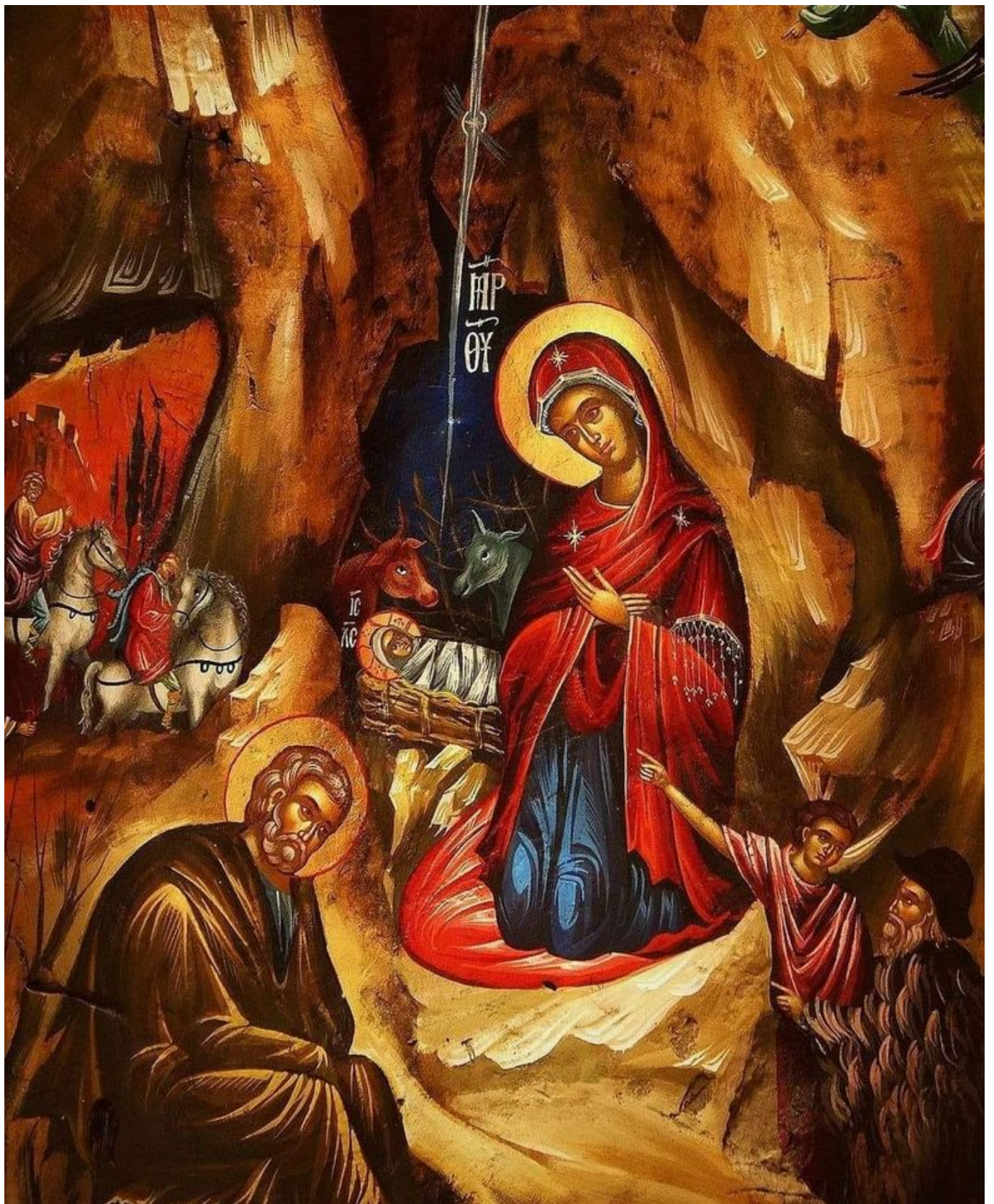
«Ο Λόγος σαρξ εγένετο» (Ιωάν.1,14). Αυτό είναι το πλέον ελπιδοφόρο μήνυμα, το παν - ευαγγέλιο, το υπέρτατο και υπέρλογο συμβεβηκός της ανθρώπινης ιστορίας. Ο Θεός έγινε άνθρωπος, για να γίνει ο άνθρωπος Θεός! Μοναδική παραδοξότητα, «μυστήριο ξένο» και ακατανόητο στο ανθρώπινο μυαλό. Η πίστη στο «μέγα της ευσεβείας μυστήριο, (ότι) Θεός εφανερώθη εν σαρκί » (Α΄ Τιμ.3,16) αποτελεί την έσχατη «μωρία» και το πλέον ακραίο «σκάνδαλο» (Α΄ Κορ.1,23) όλων των εποχών.

Μια παράδοξη πίστη σε έναν Θεό, ο οποίος αυτοταπεινώνεται, από άμετρη αγάπη για τον άνθρωπο, γίνεται σαν αυτόν και πεθαίνει γι' αυτόν!

Η παραδοξότητα αυτή έχει την εξήγησή της. Ο άνθρωπος, μετά την πτώση του, διέστρεψε την αντίληψή του για το Θεό, ο Οποίος, από στοργικός πατέρας, κατανοήθηκε ως απόκοσμος και «ξένος». Ως μια ξέμακρη υπερβατική οντότητα, ολωσδιόλου απρόσιτη στον σκοτισμένο νου του. Επί πλέον οι προσωπικές του ενοχές δημιούργησαν μια εικόνα ενός σκληρού και ανελέητου τιμωρού Θεού.

Οι Ιουδαίοι πίστευαν σε έναν Θεό απόλυτα υπερβατικό, ο Οποίος υπάρχει για να θεσπίζει νόμους και εντολές, ζητώντας από τους ανθρώπους την πιστή εφαρμογή τους, για να έχουν έτσι την εύνοιά Του. Η πιστή τήρηση των νόμων και ιδιαίτερα της «Διαθήκης» σηματοδοτεί τη μόνη σχέση του «εκλεκτού λαού» με το Θεό. Η παράβαση των νόμων του και η αθέτηση της «διαθήκης» σημαίνει αποστασία και απομάκρυνση από Αυτόν, με τις ανάλογες συνέπειες. Ο απόλυτα υπερβατικός Θεός είναι αδύνατον να μειχθεί με τους ανθρώπους. Γι' αυτό και ο «Πάσχων Δούλος» του Ησαΐα δε μπορούσε, κατ' αυτούς, να είναι ο Θεός, αλλά «κάποιος εκλεκτός» Του, εν τέλει ο Ιουδαϊκός λαός. Δίκαια χαρακτηρίζουν κάποιοι την περί Θεού ιουδαϊκή αντίληψη, ως «Θεού τρομοκράτη». Η αγάπη δε μπορεί να συνυπάρξει με την έννοια του δίκαιου και άτεγκτου νομοθέτη. Η δικαιοσύνη δεν αφήνει περιθώρια για την αγάπη.

Οι εθνικοί, από την πλευρά τους, πίστευαν σε «θεούς» ανελέητους, σκληρούς τιμωρούς, απάνθρωπους και μισάνθρωπους, εικόνες «καθ' ομοίωση» των δικών τους παθών και αθλιότητων. Το αβυσσαλέο χάσμα «θεών» και ανθρώπων, καθιστούσε αδιανόητη την αυτοταπείνωση «θεού», πολλώ δε μάλλον το θάνατό του, για τον άνθρωπο. Οι «θεοί» δεν έτρεφαν τα καλλίτερα αισθήματα για τους ανθρώπους, το αντίθετο μάλιστα, τους έβλεπαν με περιφρόνηση και κακότητα μόνη σχέση με αυτούς ήταν η ικανοποίηση των δικών τους ταπεινών ορμέμφυτων, όπως των άνομων ερώτων, με θνητούς.

Έτσι είναι εύκολο να καταλάβει ο καθένας την αγεφύρωτη άβυσσο, η οποία χώριζε το ανθρώπινο γένος από το Δημιουργό του. Μόνο έτσι κατανοείται η «μωρία» και το «σκάνδαλο» της Ενανθρωπήσεως του Θεού Λόγου. Ο Ενανθρωπήσας Υιός και Λόγος μας αποκάλυψε το αληθινό πρόσωπο του Θεού, του Ουράνιου Πατέρα, ο

Οποίος αγαπά παράφορα τον άνθρωπο σαν παιδί Του. Αυτό το κήρυγμα είναι, προφανέστατα, η σπουδαιότερη πνευματική επανάσταση όλων των εποχών. Αυτός είναι ο αληθινός Θεός, διότι είναι Θεός αγάπης, «ο Θεός αγάπη εστί» (Αΐωάν.4,16).

Αν δεν ήταν Θεός αγάπης, διατεθειμένος να πεθάνει για το πλάσμα Του, δεν θα ήταν αληθινός Θεός, αλλά ένα είδωλο, πλάι στους πολυάριθμους «θεούς» της ειδωλολατρίας και της εσφαλμένης περί Θεού ιουδαϊκής αντιλήψεως.

Έτσι, μόνο ως προϊόν της θείας αγάπης, μπορούμε να δούμε την Ενανθρώπηση του Υιού του Θεού, ο Οποίος δέχτηκε να μειχθεί με τον άνθρωπο, για να τον σώσει.

Η μοναδική απάντηση στο «σκάνδαλο και τη μωρία» της Ενανθρωπήσεως του Θεού είναι ο μανικός έρωτας Του για το πεσμένο πλάσμα Του.

Σύμφωνα με τη διδασκαλία της Εκκλησίας μας, η ανθρώπινη ιστορία κινείται στον άξονα: πτώση του παλαιού Αδάμ- απολύτρωση δια του Νέου Αδάμ, του Χριστού. Πάνω σε αυτές τις δύο συνισταμένες κινείται, σε οριζόντια πορεία, το ανθρώπινο γένος, υφιστάμενο τις ολέθριες συνέπειες της πτώσεως και απολαμβάνοντας τις σωτήριες δωρεές της Ενανθρωπήσεως του Θεού Λόγου. Μόνο υπό αυτή την άποψη μπορεί να κατανοηθεί η ροή των ιστορικών γεγονότων, να απαντηθεί η ανεξήγητη κακοδαιμονία της ανθρωπότητας και να οριοθετηθεί ο ελπιδοφόρος σκοπός του ανθρώπου και της θείας δημιουργίας. Άλλωστε, χωρίς την πίστη στην Ενανθρώπηση του Θεού, στην εν Χριστώ Ιησού απολύτρωση, ο κόσμος αποτελεί μια φρικτή παραλογία και η ύπαρξη του ανθρώπου μια ανείπωτη τραγωδία.

Αυτό είναι άριστα αποτυπωμένο στα λογίς φιλοσοφικά συστήματα και την ιστορική διαχρονική τραγικότητα, όπου κυριαρχεί το ψυχρό και αδηφάγο μηδέν και η έλλειψη σκοπιμότητας του κόσμου. Όπου ο άνθρωπος, εμφανιζόμενος «τυχαία», σύρεται εν μέσω ωδίνων και θλίψεων, στο μη ον, στην ανυπαρξία!

Την αχλή αυτής της μηδενιστικής απελπισίας διέλυσε η Σάρκωση του Θεού Λόγου. Αυτός νοημοδότησε ξανά την ανθρώπινη ύπαρξη και την σκοπιμότητα της δημιουργίας. Ήρε κάθε ίχνος παραλογίας από τον κτιστό κόσμο και επανέφερε τον άνθρωπο στο δρόμο της σωτηρίας και θεώσεως. «εξαιτίας του Χριστού, τονίζει ο άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής, δηλαδή τοῦ μυστηρίου τοῦ σχετικοῦ με τὸν Χριστό, ὅλος ὁ χρόνος καὶ ὅλα ὅσα εἶναι ἐν χρόνῳ βρῆκαν τὴν ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῆς ὑπάρξεώς τους ἐν Χριστῷ», (Μ., Ρ.Γ.,90, 621, Α-Β).

Εν τῷ Σαρκωμένῳ Λόγῳ ἔχουμε κατὰ τον ἀπόστολο Παῦλο τὴν ἀνακεφαλαίωση ολοκλήρου τῆς κτιστῆς δημιουργίας. Ὅπως «ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα, τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὄρατα καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες

εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι» (Κολ.1,16), ἐν Αὐτῷ τα πάντα ἔπρεπε νὰ ἀνακεφαλαιωθοῦν «εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν αὐτῷ» (Εφ.1,10). Ἀνακεφαλαίωση δε σημαίνει ἀπλᾶ ἀνακαίνιση, ἀλλὰ πλήρη ἀποκατάσταση γιὰ το σκοπὸ που κτίστηκαν. Μόνο ἐν τῷ Χριστῷ βρῖσκουν τα πάντα το σκοπὸ καὶ το λόγο τῆς υπάρξεώς τους. Ἡ ἀμαρτία, ἡ φθορὰ καὶ ὁ θάνατος, θὰ παραμείνει μιὰ θλιβερὴ παρένθεση στὴ θεῖα δημιουργία, διότι ἡ Ἐνσάρκωση τοῦ Λόγου προϋποθέτει τὴ δημιουργία «καινοῦ οὐρανοῦ καὶ καινῆς γῆς».

Ὁ ἄνθρωπος πλάστηκε ὡς εἰκόνα καὶ ομοίωση τοῦ Θεοῦ. Νὰ εἶναι ἡ δόξα καὶ ἡ φανέρωση τοῦ Δημιουργοῦ του. Ἀποδεχόμενος τὴ χάρι Του, νὰ γίνῃ κατὰ χάριν Θεός. Ἀλλὰ τὸ τραγικὸ γεγονός τῆς πτώσεως διέφθειρε τὴν θεοδημιούργητη φύση του καὶ διέστρεψε τὸν σκοπὸ τῆς δημιουργίας του. Ἡ ἀνταρσία του νὰ γίνῃ με τὶς δικές του δυνάμεις Θεός, χωρὶς τὸ Θεό, ἔφερε ἀντίθετα ἀποτελέσματα. Ἡ ὑπακοή του στο διάβολο, τὸν ἀπομάκρυνε ἀπὸ τὸ Θεό. Ἡ ἀνυπακοή μας μας κατέστησε «ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῆ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς (κατ' ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ)» (Φιλιπ.1,21). Ἐχασε τὴ δυνατότητα τῆς ὄντως ζωῆς καὶ τῆς κατὰ χάριν θεώσεως. Ἐχασε τὸ δῶρο τῆς κληρονομίας καὶ ἀπὸ υἱὸς καὶ κληρονόμος τοῦ Θεοῦ, ἐγίνε δούλος τῆς ἀμαρτίας, ὑποκείμενος στὴν φθορὰ, προορισμένος γιὰ τὸ θάνατο. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος τόνισε πῶς «Πάντες ἡμαρτον καὶ υστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ» (Ρωμ.5,1), ὥστε στο ἐξῆς ἡ ἀνθρώπινη πορεία νὰ εἶναι πορεία πρὸς τὸ θάνατο καὶ τὸ μηδέν, ἐν μέσῳ ἀπερίγραπτων περιπετειῶν καὶ ωδίνων. Συμπαρέσυρε δε στὴ φθορὰ καὶ τὸ θάνατο καὶ τὴν ὑπόλοιπη δημιουργία, ἡ ὁποία «συστενάζει καὶ συνωδύνει» (Ρωμ.8,18), ἐξαιτίας τῆς παρουσίας τοῦ κακοῦ σὲ αὐτή. Ὅλος ὁ κτιστὸς ορατὸς κόσμος μεταβλήθηκε σὲ βασιλεῖο τοῦ διαβόλου καὶ ἀποζητούσε μάταια τὴν ἀπολύτρωση.

[page_end]

Ἀντιστροφή αὐτῆς τῆς τραγικῆς πραγματικότητας δε μποροῦσε νὰ υπάρξει ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, διότι ἀτόνησαν ὅλες οἱ δυνάμεις ἀντιστάσεώς του κατὰ τῆς ἀμαρτίας, τῆς ὁποίας «τα οψώνια (εἶναι) θάνατος» (Ρωμ.6,23). Ἦμασταν «νεκροὶ τοῖς παραπτώμασι καὶ ταῖς ἀμαρτίαις» (Εφ.2,1) καὶ ἀποκομμένοι τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἀπολύτρωση ἔπρεπε νὰ προέλθῃ ἐξω ἀπὸ αὐτόν, ἀπὸ τὸν Δημιουργό του. Ὁ Θεός, «πατὴρ οἰκτιρῶν», ἀγάπης καὶ ἐλέους, ὅταν δημιούργησε τὸν ἄνθρωπο καὶ γνωρίζοντας τὴν πτῶση του, συνέλαβε καὶ τὸ σχέδιο τῆς σωτηρίας του, με τὴν ἐνανθώπιση τοῦ Υἱοῦ Του.

Σύμφωνα με τὸν ἀπόστολο Παῦλο, «Ὁ δὲ Θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἦν ἡγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς

παραπτώμασι συνεζωοποίησε τῷ Χριστῷ» (Εφ.2,4-5). Ἦρθε να εκθεμελιώσει το βασίλειο της αμαρτίας και του θανάτου και να φέρει τη δική Του βασιλεία της χάριτος, ώστε, «ὡσπερ εβασίλευσεν η αμαρτία εν τω θανάτῳ, οὕτω και η χάρις βασιλεύσει δια δικαιοσύνης εις ζωὴν αἰώνιον δια Ἰησοῦ Χριστοῦ του Κυρίου ημών» (Ρωμ.5,21). «Ο Θεός, τονίζει ο Μ. Αθανάσιος, δεν εγκατέλειψε το δημιούργημά Του, το γένος των ανθρώπων, όταν αυτό βάδιζε στη φθορά. Αλλά με την προσφορά του δικού του σώματος εξαφάνισε τον επερχόμενο θάνατο. Διόρθωσε με την διδασκαλία του την αμέλεια των ανθρώπων και κατάφερε με τη δύναμή Του να επιτελέσει όλα τα ανθρώπινα» (Περί Ενανθρωπήσεως).

Ο νεοφανής άγιος Ιουστίνος Πόποβιτς έγραψε πως «Ἡ ἄμαρτία καὶ τὸ κακὸν ἀποτελοῦν τὴν τραγικὴν καὶ παράλογον ἀπόπειραν τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἀπομακρύνῃ τὸν Θεὸν Λόγον ἐκ τῶν θεμελίων τοῦ σύμπαντος. Ὁ Θεὸς Λόγος ἐσαρκώθη διὰ νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν κτίσιν πρὸς τὸν Δημιουργόν, διότι Αὐτὸς εἶναι τὸ πρῶτον θεμέλιόν της καὶ ἡ βᾶσις της» (Ἄνθρωπος και Θεάνθρωπος). Το ακατανίκητο βασίλειο του διαβόλου μπορούσε να νικηθεί μόνο με το βασίλειο του Θεού, με βασιλέα το Χριστό.

Ο Θεός έγινε άνθρωπος, ανατρέποντας τους φυσικούς νόμους και καταρρίπτοντας όλα τα στεγανά, τα οποία εμπόδιζαν την εκδήλωση της αγάπης Του για το ανθρώπινο πλάσμα. Ὅπως τονίζει ο απόστολος Παῦλος, ο Χριστός, με την ενανθρώπησή Του, «ποιήσας τα ἀμφοτέρωθεν εν και το μεσότοιχον του φραγμοῦ λύσας ... αποκτείνας την ἐχθραν εν αὐτῷ ... ποιῶν εἰρήνην». Ἦρθε στον κόσμο να «κτίσῃ εν εαυτῷ εις ένα καινόν ἄνθρωπον». Να ενώσει τον άνθρωπο με το Θεό, «ἀμφοτέρωθεν εν ενί σώματι», να ενσωματώσει τους ανθρώπους στο δικό Του σώμα, ώστε να μην είναι πλέον εκείνοι «ξένοι και πάροικοι, ἀλλά συμπολίται των αγίων και οικεῖοι του Θεοῦ» (Εφ.2,14-19). Ο Χριστός ήρθε να ἀρει την αποξένωσή μας από το Θεό και να μας επιστρέψει στο πατρικό μας σπίτι. Να μας απολυτρώσει από τη δουλεία του διαβόλου και την κατάρα της αμαρτίας, «γενόμενος υπέρ ημών (Εκείνος) κατάρα» (Γαλ.3,13), αναλαμβάνοντας ο ίδιος τις συνέπειες της αμαρτίας στο πρόσωπό Του, ώστε να τις καταργήσει.

Αυτό βεβαίως δεν αποτελεί κάποιο είδος αναγκαιότητας για το Θεό ή κάποιο είδος «θεραπείας» της δήθεν αποτυχημένης δημιουργίας Του. Δεν απέτυχε ο Θεός, αλλά ο άνθρωπος, ο οποίος, ελεύθερα, αρνήθηκε να είναι αυτό που δημιουργήθηκε να είναι, εικόνα του Θεού, γενόμενος, δια της αποστασίας του, εικόνα του πλανευτή του διαβόλου. Εάν ο Θεός δημιουργούσε τον άνθρωπο αναγκαστικά αναμάρτητο, τότε θα έλειπε από αυτόν το ειδοποιό στοιχείο, το οποίο τον ορίζει ως άνθρωπο, ήτοι: η ελευθερία της βουλήσεώς του. Αυτό τον κάνει να μοιάζει με το Θεό, διότι ο Θεός υπάρχει ως ελεύθερο ὄν, υπέρκεινα κάθε αναγκαιότητας. Εάν ο άνθρωπος

δεν είχε το στοιχείο της ελευθερίας, δεν θα μπορούσε να αναχθεί στη σφαίρα της κατά χάριν θεώσεως, αλλά θα παρέμεινε ένα απλό έμβιο ον, στατικό στην φύση του. Μόνο ο άνθρωπος προικίστηκε να μπορεί να υπερβεί την βιολογική του ύπαρξη και να φτάσει στην υπέρ φύσιν θέωση. Αυτό συνιστά και το μεγαλείο του, το οποίο τον διαφοροποιεί από όλα τα όντα, ακόμα και τις αγγελικές δυνάμεις.

Ο Σαρκωμένος Λόγος ήρθε να άρει την ανθρώπινη αστοχία, να διορθώσει την τραγική αποτυχία του και να δώσει ξανά τη δυνατότητα στον άνθρωπο της αξιολογικής του ανόδου, του σκοπού της κτίσεώς του. Ο Δημιουργός προέγνωσε ότι θα υπέκυπτε στην αδυναμία τα φύσεώς του και γι' αυτό, συνέλαβε το σχέδιο της απολυτρώσεώς του. Ο απόστολος Παύλος το χαρακτηρίζει ως «μυστήριο τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν», το οποίο «νυνὶ ἐφανερώθη τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ» (Κολ.1,26) και ως «οἰκονομία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ Θεῷ» (Εφ.3,9), ως «οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ» (Εφ.3,2), διότι περί υπέρτατης χάριτος πρόκειται. Ο άνθρωπος, λένε οι Πατέρες, δημιουργήθηκε για να λυτρωθεί από το Χριστό, να πραγματοποιηθεί η θέωσή του δια της ενώσεώς του με το Χριστό! Ο παλιός Αδάμ πλάστηκε κατ' εικόνα του μελλοντικού Νέου Αδάμ, του Χριστού. «Αὐτὸς, τονίζει ο ἅγιος Μάξιμος ο Ομολογητής, μᾶς ἔδειξε γιὰ ποῖο σκοπὸ δημιουργηθήκαμε» (Μ., Ρ.Γ.90, 1097C). Ο προαιώνιος Λόγος του Θεού, δέχτηκε, εν τη αφάτω αυτού ευσπλαχνία, να υπηρετήσει το «τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος (του Θεού) κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν» (Εφ.1,9-10). Ως δε πλήρωμα των καιρῶν νοείται η ωρίμανση των συνθηκῶν της Εναθρωπήσεως. «Ὅτε ἦλθε το πλήρωμα του χρόνου» (Γαλ.4,4), ὅπως αλλοῦ αναφέρει ο απόστολος των Εθνῶν. Ὅταν το αποστατημένο ανθρώπινο γένος ἦταν ὠριμο να γίνει ο αποδέκτης της εν τω Σαρκωμένω Λόγω σωτηρίας του.

Άλλος τρόπος απολυτρώσεως δεν υπήρχε από το να ενδυθεί ο ἴδιος ο Θεός τον άνθρωπο, να γίνει σύμφυτος του ανθρώπου, για να σώσει πραγματικά τον άνθρωπο.

Να διοχετεύσει τη θεότητά Του στην ανθρωπότητα. Να προσλάβει τον ὅλο ψυχοσωματικό ἄνθρωπο στο πρόσωπό Του και με την ένωση αυτή να πραγματοποιήσει τη σωτηρία του. Γι' αυτό, «εαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου λαβῶν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος, και σχήματι ευρεθείς ως ἄνθρωπος εταπείνωσεν εαυτὸν, γενόμενος υπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δε σταυροῦ» (Φιλπ.2,5-8). «ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ Θεῷ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας» (Εφ.5,2), τονίζει ο απόστολος Παύλος. Απεκδύθηκε τη θεία δόξα Του και ενδύθηκε την ταπεινότητα και μηδαμινότητα της ανθρωπίνης φύσεως. Βασικό στοιχείο αυτής της κένωσης ἕως «θανάτου σταυροῦ», είναι η ελευθερία. Καμιά αναγκαιότητα δεν υποχρέωσε το

Θεό Λόγο να σαρκωθεί, παρά η αγάπη, η οποία βρίσκεται πέρα από κάθε αναγκαιότητα. «Ούτω γαρ ηγάπησεν ο Θεός τον κόσμον, τονίζκει ο μαθητής της αγάπης Ιωάννης, ώστε τον υιόν αυτού τον μονογενή έδωκεν, ίνα πας ο πιστεύων εις αυτόν μη απόληται, άλλ' έχει ζωήν αιώνιον» (Ιωάν.3,15). Και «εν τούτω εφανερώθη η αγάπη του Θεού εν ημίν, ότι τον υιόν αυτού τον μονογενή απέσταλκεν ο Θεός εις τον κόσμον, ίνα ζήσωμεν δι' αυτού» (Α' Ιωάν.4,9). Όποιος αγαπά, αγαπά ελεύθερα, η αγάπη είναι αποκλειστικά προϊόν ελευθερίας. Ο Θεός έσωσε τον άνθρωπο εν ελευθερία, η οποία απορρέει από την αγάπη. «Γινώσκετε, επισημαίνει ο απόστολος Παύλος, τήν χάριν του Κυρίου ήμων Ίησοϋ Χριστοϋ, ότι δι' ύμας έπτώχευσε πλούσιος ών, ίνα ύμεϊς τή εκείνου πτωχεία πλουτήσητε» (Β' Κορ.2, 9). Και «Του ιδίου υιού ουκ εφείσατο, άλλ' υπέρ ημών πάντων παρέδωκεν αυτόν» (Ρωμ.8,32). Ήλθε «σώσαι και εύρειν τό άπολωλός» (Λουκ.19,10). Ο Μ. Αθανάσιος τόνισε πως με την σάρκωσή Του, πλέον «είναι Θεός σαρκοφόρος και εμεϊς άνθρωποι πνευματοφόροι...'. Αυτός ο αληθινός και φύσει Υιός του Θεού φόρεσε όλο το ανθρώπινο γένος, για να μπορούμε εμεϊς όλοι να φορούμε το Θεό» (ΒΕΠΕΣ 33,226). Αυτή ακριβώς η ένδυση του Θεού, εν Χριστώ, συνιστά τη σωτηρία μας.

[page_end]

Ο άγιος Γρηγόριος Νύσσης επεσήμανε πως «Τώρα, με τη σάρκωσή Του ο επουράνιος έκαμε και εμάς επουράνιους» (Ρ.Γ.46,681D). Προκειμένου να μας αποκαταστήσει στην προοπτική της κατά χάριν θεώσεώς μας, δε λογάρισε τη δική Του μείωση. «Ό Υιός του Θεοϋ ένανθρώπησε για να χάρισει ξανά στον άνθρωπο εκείνο για τό όποιο δημιουργώντας τον τόν προόρισε», τονίζκει ο ιερός Δαμασκηνός, και συνεχίζει: «Έπειδή, τώρα, ό Θεός μάς πρόσφερε τό ύψιστο και δέν τό διαφυλάξαμε, χρειάστηκε να κατέβει αυτός στό χείριστο, δηλαδή στή δική μας ξεπεσμένη φύση, ώστε να μάς ξαναδώσει, προσφέροντας και ένεργώντας ό ίδιος, τήν έξομοιωμένη μ' αυτόν είκόνα και τόν άρχαίο προορισμό».

Ο Χριστός είναι ο Νέος Αδάμ, ο υπερτέλειος άνθρωπος, «Θεός σαρκοφόρος», στου Οποίου το θεανδρικό πρόσωπο αναδημιουργήθηκε η φθαρείσα φύση του παλαιού Αδάμ. Ο παλαιός Αδάμ, ως άνθρωπος, αστόχησε και διέφθειρε την θεοδημιούργητη φύση του. Ο Νέος Αδάμ, ως Θεάνθρωπος, πήρε την εφθαρμένη φύση, την καθάρισε, την ανακαίνισε, την αγίασε και τη θέωσε στο πρόσωπό Του. Στο εξής έδωσε τη δυνατότητα σε κάθε ανθρώπινο πρόσωπο, το οποίο θέλει ελεύθερα ενωθεί μαζί Του, εν τη Εκκλησία και δια των Ιερών Μυστηρίων, να γίνει μέτοχος του αγιασμού και της θεώσεως.

Άλλος τρόπος σωτηρίας δεν υπάρχει, όπως μας εξηγεί ο Άγιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος, τονίζοντας: «Έπειδή ό Χριστός έγινε τέλειος άνθρωπος κατά τήν ψυχή

καὶ τὸ σῶμα, ὅμοιος μέ μᾶς σὲ ὅλα ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, μᾶς μεταδίδει τὴν Θεότητά του λόγῳ τῆς πίστεως μας σ' αὐτὸν καὶ μᾶς καθιστᾷ συγγενεῖς του κατὰ τὴν φύση καὶ τὴν οὐσία τῆς Θεότητάς του. Πρόσεξε τὸ νέο καὶ παράδοξο μυστήριον: Ὁ Θεὸς Λόγος ἔλαβε ἀπὸ μᾶς σάρκα, πού δὲν εἶχε ἐκ φύσεως καὶ ἔγινε ἄνθρωπος, πού δὲν ἦταν. Ἀπὸ τότε μεταδίδει στοὺς πιστοὺς τὴν Θεότητά του -τὴν Ὅποια κανεῖς ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους ἢ τοὺς ἀνθρώπους δὲν εἶχε ἀποκτήσει- καὶ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο γίνονται θεοὶ κατὰ χάρι καὶ θέση, πού δὲν ἦταν» (Βίβλος τῶν Ἠθικῶν, Λόγος Α'. Ἐκδοσις Ἱεράς Μονῆς Αγίου Συμεῶν Ν. Θεολόγου, Κάλαμος Ἀττικῆς). Αὐτὴ εἶναι ἡ μεγάλη ἀπόδειξις, τὸ αδιάσειστο τεκμήριον, ὅτι ἡ σωτηρία μας εἶναι πραγματικὴ καὶ ὄχι ἓνα ἀφηρημένο θεωρητικὸ σχῆμα. Με τὴ Σάρκωσιν τοῦ Λόγου καὶ τὴ δική μας ἐλεύθερη συσσωμάτωσιν σ' Αὐτόν, σωζόμεσθα καὶ ὅπως τονίζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, «Ὅπως φορέσαμε τὴν εἰκόνα τοῦ γήινου, ἃς φορέσουμε καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουράνιου» (Α' Κορ. 15, 49), ἀν θέλουμε νὰ σωθούμε. «ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ» μας καθιστᾷ «ἀγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλήτους κατενώπιον αὐτοῦ» (Κολ.1,19-22). Ἐνωμένοι με τὸ ἅγιον Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, γινόμεσθα σύσσωμοι, διὰ τῶν Ἱερῶν Μυστηρίων, ἐξαγιαζόμεσθα, γινόμεσθα κοινωνοὶ τοῦ Θεοῦ καὶ λαμβάνομε ὡς δῶρον τὴν σωτηρία μας. Καὶ ὄχι μόνον αὐτό, ἀλλὰ μετὰ τὴν Ἀνάληψίν του «καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις» (Εφ.1,20), παίρνοντας μαζί Του καὶ τὸ Σῶμα Του, ολόκληρην τὴν ἀνθρωπότητα, «παγγενή τὸν Ἀδάμ», ὥστε νὰ εἴμασθα ὅλοι δυνητικὰ σεσωσμένοι, ἁγιασμένοι καὶ θεωμένοι. Νὰ εἶναι ὅλα «τὰ ἔθνη συγκληρονόμα καὶ σύσσωμα καὶ συμμετόχα τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ Χριστῷ» (Εφ.3,6). «Νὰ ξέρεις, ἐπισημαίνει ὁ Μ. Βασίλειος, ὅτι γι' αὐτόν τὸν λόγο ὁ Θεὸς ἔλαβε ἀνθρώπινη σάρκα, ἐπειδὴ ἔπρεπε αὐτὴ ἢ καταραμένη σάρκα νὰ ἁγιασθεῖ, αὐτὴ πού ἐξασθένησε νὰ ἐνδυναμωθεῖ, αὐτὴ πού ἀποξενώθηκε ἀπὸ τὸν Θεὸ νὰ συμφιλιωθεῖ μ' αὐτόν, αὐτὴ πού διώχτηκε ἀπὸ τὸν παράδεισον νὰ ἀνεβεῖ στὸν οὐρανόν». Καὶ συμπληρῶναι ὁ Μ. Ἀθανάσιος: «Διὰ τοῦτο καὶ ἐγεννήθη καὶ ὡς ἄνθρωπος ἔζησε καὶ ἀπέθανε καὶ ἀνέστη. Μέ τὰ ἰδικὰ του ἔργα ἐξησθένησε καὶ ἐπεσκίασε τὰ ἀπ' αἰῶνος ἔργα ὅλων τῶν ἀνθρώπων πού ἔζησαν, ὥστε ὅπου ἔχουν περιπέσει οἱ ἄνθρωποι νὰ τοὺς σηκῶσει ἀπὸ ἐκεῖ, καὶ νὰ διδάξῃ τὸν ἀληθινόν Πατέρα αὐτοῦ, ὅπως καὶ ὁ ἴδιος λέγει· “Ἦλθον σῶσαι καὶ εὐρεῖν τὸ ἀπολωλός” (Λουκ. 19, 10)». «Ἐπειδὴ ὁ Θεός, λέει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, μᾶς ἔδωσε νὰ κοινωνήσουμε τὸ καλύτερον καὶ δὲν τὸ φυλάξαμε, γι' αὐτό μεταλαβαίνει τὸ χειρότερον, ἐννοῶ τὴ φύσιν μας, ὥστε ἀπὸ τῆς μιᾶς μεριᾶς νὰ ἀνακαινίσῃ τὸν ἑαυτό Του καὶ μέ τὸν ἑαυτό Του τὸ κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν, καὶ ἀπὸ τῆς ἄλλης νὰ διδάξῃ καὶ σέ μᾶς τὴν ἐνάρετην πολιτείαν, ἀφοῦ μέ τὸν ἑαυτό Του τὴν ἔκαμε σέ μᾶς δυνατὴ. Νὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τῆς φθορᾶς μέ τὴν κοινωνίαν τῆς ζωῆς γενόμενος ἀπαρχὴ τῆς ἀναστάσεώς μας. Νὰ ἀνακαινίσῃ τὸ σκεῦος πού ἀχρειώθηκε καὶ κομματιάστηκε, νὰ μᾶς λυτρώσῃ ἀπὸ τὴν τυραννίαν τοῦ διαβόλου, μέ τὸ νὰ μᾶς καλέσῃ σὴν θεογνωσίαν καὶ νὰ τὸν

νεκρώσει, νά μᾶς μάθει νά παλεύουμε ἀποτελεσματικά μέ τόν τύραννο, ὀπλισμένοι μέ ὑπομονή καί ταπείνωση». Ἐνας υπέροχος χριστουγεννιάτικος ὕμνος αναφέρει: «Εχθροῦ καί ἁμαρτίας, ἠλευθέρωσας Χριστέ, ὄλον τὸ καθ ἡμᾶς δὲ πτωχεύσας, καί χοϊκόν ἐξ αὐτῆς ἐνώσεως, καί κοινωνίας ἐθεοούργησας» (Κανῶν Χριστουγέννων).

Ὅπως ο Χριστός ἀποκαλεῖται Νέος Ἀδάμ, ἔτσι και η Θεοτόκος ἀποκαλεῖται Νέα Εὐα, η οποία ἐπράξε τα ἀντίθετα με εκείνη. «Κάποτε, λέει ο ιερός Χρυσόστομος, ὁ διάβολος ἐξαπάτησε τὴν παρθένα Εὐα. Τώρα ὁ ἄγγελος ἔφερε τὸ λυτρωτικὸ μήνυμα στὴν Παρθένο Μαριάμ. Κάποτε ἡ Εὐα ξεστόμισε λόγο, πὺ ἔγινε αἰτία θανάτου. Τώρα ἡ Μαρία γέννησε τὸ Λόγο, πὺ ἔγινε αἰτία αἰώνιας ζωῆς. Ὁ λόγος τῆς Εὐας ἔδειξε τὸ δέντρο, πὺ ἔβγαλε τὸν Ἀδὰμ ἀπὸ τὸν παράδεισο. Ὁ Λόγος τῆς Μαρίας ἔδειξε τὸ Σταυρό, πὺ ἔβαλε τὸν Ἀδὰμ πάλι στὸν παράδεισο». Ο Χριστός εἶναι τὸ «Σπέρμα τῆς Γυναίκας», ὅπως προφητεύτηκε ἀπὸ τὸ Θεὸ στους πρωτοπλάστους, τὸ ὁποῖο θα συντρίψει τὴν κεφαλὴ τοῦ ὄφεως (Γεν.3,17). Η συμβολὴ τῆς Παρθένου Μαρίας στὴ σάρκωση τοῦ Θεοῦ Λόγου υπῆρξε καθοριστική.

Τὸ γεγονός τῆς Ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ τέμνει τὴν ἀνθρώπινη ἱστορία στὴν προ καὶ μετὰ Χριστὸν ἐποχὴ. Για τὸν ἅγιο Μάξιμο τὸν Ομολογητὴ ἡ ἀνθρώπινη ἱστορία, ὅπως και ἡ ἱστορία τῆς Θείας Προνοίας, χωρίζεται σε δύο μεγάλες περιόδους, ὅπως ἀνέλυσε ὁ π. Γ. Φλωρόφσκυ. Η πρώτη ἐκτείνεται στὴν προχριστιανικὴ ἐποχὴ καὶ κορυφώνεται στὴ Σάρκωση τοῦ Λόγου. Εἶναι ἡ περίοδος τῆς συγκαταβάσεως τοῦ Θεοῦ. Η δεύτερη εἶναι ἡ ἱστορία τῆς ἀναβάσεως τοῦ ἀνθρώπου στὴ σφαῖρα τῆς δόξης καὶ θεώσεως, ἐν τῷ Σαρκωμένῳ Λόγῳ, ὁ θρίαμβος τῆς ζωῆς καὶ ἡ κατάργηση τοῦ θανάτου (P.G.90,320BC).

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης τονίζει τα σωτήρια ἀποτελέσματα τῆς Σαρκώσεως τοῦ Λόγου ὡς ἐξῆς: «Πραγματικά, ἐπειδὴ δὲν ἦταν δυνατό νά ἀπαλλαγεῖ ἀπὸ τόσο μεγάλα δεινά τὸ ἀνθρώπινο γένος, δέχτηκε ὁ βασιλεύς ὅλης τῆς ἀπαθοῦς φύσης ν' ἀνταλλάξει τὴν ἴδια τοῦ δόξα μέ τὴ δικὴ μας ζωὴ. Ἔτσι ἡ καθαρὸτητα μπαίνει μέσα στό δικὸ μας ρύπο, ἐνῶ ὁ ρύπος δὲν ἀγγίζει τὴν καθαρὸτητα, ὅπως λέει τὸ Εὐαγγέλιο, ὅτι «τό φῶς ἔλαμψε μέσα στό σκοτάδι καί τό σκοτάδι δὲν τό κατανίκησε» (Ἰω. 1, 5). Ὁ ζόφος ἀφανίζεται μέ τὴν παρουσία τοῦ φωτός, ὁ ἥλιος δὲν μαυρίζει ἀπὸ τό ζόφο. Τὴ θνητότητα τὴν καταπίνει ἡ ζωὴ, ὅπως λέει ὁ Ἀπόστολος (Β' Κορ. 5, 4), δὲν ἐξαντλεῖται ἡ ζωὴ μέ τό θάνατο. Ὅ,τι ἔχει καταφθαρεῖ σώζεται μαζί μέ τό ἄφθαρτο. Ἡ φθορὰ δὲν ἐπηρεάζει τὴν ἀφθαρσία. Γι' αὐτὸ γίνεται κοινὸς ὁ ὕμνος ὅλης τῆς κτίσεως, καθὼς ἀναπέμπουν ὅλοι σύμφωνη δοξολογία στό Δεσπότη τῆς κτίσεως. Κάθε στόμα ἐπουράνιων καί ἐπίγειων καί ὑπόγειων φωνάζει ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός εἶναι γιὰ νά δοξάζεται ὁ Θεὸς Πατέρας καί πρέπει νά εὐλογεῖται στούς αἰῶνες τῶν αἰώνων». Μάρτυρας ἡ ἱστορία. Η μετὰ Χριστὸν ἐποχὴ εἶναι ἡ ἐποχὴ τῆς χάριτος. Τὸ κράτος τοῦ διαβόλου

βαίνει προς κατάργηση.

[page_end]

Ο Σαρκωμένος Λόγος αποκατέστησε την ανθρώπινη φύση «εις το αρχαίον κάλλος» της και ακόμη περισσότερο: την κατέστησε μέτοχο της θεότητας, κάτι που δεν είχε η αδαμιαία φύση. «Τί ἔπρεπε λοιπόν νά κάνη ὁ Θεός; ερωτά ο Μ. Αθανάσιος, ἢ τί ἄλλο ἔπρεπε νά γίνη παρά νά ἀνανεωθῆ τό “κατ’ εἰκόνα”, ὥστε δι’ αὐτοῦ νά δυνηθοῦν οἱ ἄνθρωποι πάλιν νά τόν γνωρίσουν; Καί πῶς ἄλλως θά ἠδύνατο νά γίνη αὐτό παρά διά τῆς προσελεύσεως αὐτῆς τῆς ἰδίας τῆς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ, δηλαδή τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ; Δι’ ἀνθρώπων μὲν δέν ἦτο δυνατόν, ἐπειδὴ αὐτοὶ εἶχον δημιουργηθῆ “κατ’ εἰκόνα”. ἀλλ’ οὔτε δι’ ἀγγέλων, διότι αὐτοὶ δέν εἶναι εἰκόνες. Διά τοῦτο ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἐνηθρώπησε, διά νά ἐπιτύχη νά ἀναδημιουργήσῃ τόν “κατ’ εἰκόνα” ἄνθρωπον, αὐτός ὁ ὁποῖος ἦτο εἰκὼν τοῦ Πατρός. Καί δέν ἦτο δυνατόν νά γίνη ἄλλιῶς, ἂν δέν ἐξηφανίζετο ὁ θάνατος καί ἡ φθορά. Διά τοῦτο εὐλόγως ἔλαβε θνητόν σῶμα, διά νά εἶναι δυνατόν καί ὁ θάνατος νά ἐξαφανισθῆ εἰς αὐτόν καί οἱ “κατ’ εἰκόνα” ἄνθρωποι νά ἀνακαινισθοῦν πάλιν. Δι’ αὐτήν λοιπόν τήν ἀνάγκην δέν ἐχρειάζετο τίποτε ἄλλο, παρά ἡ εἰκὼν τοῦ Πατρός» (Περί Ενανθρωπήσεως).

Με την Ενανθρώπιση του Λόγου λάβαμε τη χαμένη υιοθεσία μας από το Θεό, την οποία είχαμε απολέσει με την παρακοή και τη πτώση. Δια της Ενανθρωπήσεως του Χριστού απολαμβάνουμε πλέον τη χαμένη μας υιοθεσία, ώστε να μην είναι πλέον κανένας μας «δούλος, ἀλλ’ υἱός· εἰ δε υἱός, καὶ κληρονόμος Θεοῦ δια Χριστοῦ» (Γαλ.4,4-7), «ἔσομαι αὐτῷ Θεὸς καὶ αὐτὸς ἔσται μοι υἱός» (Αποκ.21,7), παρά μόνον ὁποῖος ἀρνηθεῖ αὐτή τὴν υπέρτατη χάρη, τὸν ὁποῖο περιμένει ὁ ὀλεθρος καὶ ἡ καταστροφή, «ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομένῃ ἐν πυρὶ καὶ θείῳ, ὃ ἐστὶν ὁ θάνατος ὁ δεύτερος» (Αποκ.21,8). Τώρα ἔχουμε τὴν δυνατότητα νὰ ἀποκαλούμε τὸ Θεὸ πατέρα καὶ νὰ Τὸν προσεγγίζουμε ὡς τέκνα Του ἀγαπητά. «ὅτι δι’ αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγήν οἱ ἀμφοτέροι ἐν ἐνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα» Εφ.2,18). Δια του Χριστοῦ λάβαμε τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, τὸ Ὅποιο μας συγκλονίζει μυστικά στις καρδιές μας, ἀπὸ τὴν σωτήρια κραυγή: «Αββὰ ὁ Πατήρ», ἐπιβεβαιώνοντας τὸ χάρισμα τῆς υιοθεσίας μας. Δια του Ἐνσάρκου Λόγου, καὶ μόνον δι’ Αὐτοῦ, τονίζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος συντελέστηκε ἡ ἀπολύτρωσή μας, ἐπισημαίνοντας πὼς «ἐν αὐτῷ εὐδόκησε πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι καὶ δι’ αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, δι’ αὐτοῦ εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῆς διανοίας ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς, νυνὶ δὲ ἀποκατήλλαξεν ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου, παραστῆσαι ὑμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλήτους κατενώπιον αὐτοῦ» (Κολ.1,19-22).

Η όντως ζωή πηγάζει από το Θεό, αφού «τον υιόν αυτού τον μονογενή απέσταλκεν ο Θεός εις τον κόσμον, ίνα ζήσωμεν δι' αυτού» (Αΐωάν.4,9), και «η ζωή ημών κέκρυπται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ» (Κολ.3,3-4). Μέχρι τη σάρκωση του Λόγου ζούσαμε ζωή βιολογική, προορισμένη για το θάνατο. Τώρα είμαστε μέτοχοι της αιώνιας ζωής η οποία απορρέει από την πηγή της ζωής, το Χριστό, ο Οποίος μας διαβεβαίωσε πως Αυτός είναι η «ανάστασις και η ζωή. Ο πιστεύων (εις Αυτόν) ου μη αποθάνη εις τον αιώνα» (Ιωάν.11,25-26). Αυτός είναι ο «άνεξιχνιάστος πλοῦτος τοῦ Χριστοῦ» (Εφ.3,7). Ως μέτοχοι αυτής της όντως ζωής, μπολιαστήκαμε με την αθανασία, ρέουν μέσα μας τα αντισώματα του θανάτου, είμαστε δυνάμει αθάνατοι. Κι ακόμη περισσότερο: μας περιμένει δόξα, καθ' ότι «ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῆ, ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε ἡμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθησόμεθα ἐν δόξῃ» (Κολ. 3, 3-4). «Αὐτὸ εἶναι τὸ εὐλογημένο τέλος, ἐπισημαίνει ο ἅγιος Μάξιμος ο Ομολογητής, για χάρη τοῦ ὁποίου τὰ πάντα δημιουργήθηκαν. Αὐτὸς εἶναι ὁ σκοπὸς ποὺ τέθηκε ἀπὸ τὸν Θεὸ πρὶν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς Δημιουργίας καὶ ποὺ τὸν ὀνομάζουμε προμελετημένη πλήρωση [προεπινοούμενον τέλος]. Ολη ἡ δημιουργία ὑπάρχει για χάρη αὐτῆς τῆς πληρώσεως, ἐνῶ ἡ ἴδια ἡ πλήρωση δὲν ὑπάρχει ἐξαιτίας κανενὸς ἀπὸ ὅσα δημιουργήθηκαν» (P.G.90, 621, A-B). Ο ιερός συγγραφέας της Αποκαλύψεως κάνει λόγο για αιώνια και ατελεύτητη συμβασιλεία μας με το Χριστό (Αποκ.22,5).

Το έργο της Θείας Οικονομίας αυτόν ακριβώς το σκοπό είχε, να μας αποκαταστήσει στον αρχικό σκοπό της δημιουργίας μας, που είναι η αιώνια μετοχή μας στη θεία δόξα. Ο Ενανθρωπήσας Λόγος του Θεού δεν εν ήρθε στον κόσμο να ικανοποιήσει καμιά «τρωθείσα θεία δικαιοσύνη», όπως κακόδοξα πιστεύει και δοξάζει η αιρετική δυτική χριστιανική παράδοση. Δεν ήρθε να ιδρύσει μια ακόμη θρησκεία, έστω την καλλίτερη, πλάι στο πλήθος των υπαρχόντων θρησκειών του κόσμου. Δε ήρθε στον κόσμο, για να τον κάνει απλά ηθικότερο, να αλλάξει τις κοινωνικές και οικονομικές δομές του. Ήρθε να γκρεμίσει και να καταργήσει το βασίλειο του διαβόλου, του δόλιου καταληψία της θείας δημιουργίας. Να απελευθερώσει τον δέσμιο σε αυτό άνθρωπο και να άρει τις συνέπειες της αμαρτίας, τη φθορά και το θάνατο. Να συμπήξει το δικό Του πνευματικό βασίλειο της ειρήνης και της δικαιοσύνης. Να γίνουν τα «πάντα και εν πάσι Χριστός» (Κολ.3,11), ώστε να μην υπάρχει πια χώρος και τρόπος για το κακό. Να απολαμβάνουμε τον «πλοῦτο τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις» (Εφ.1,19). Να εξαλείψει από εμάς «ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν, καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι, οὔτε πένθος οὔτε κραυγὴ οὔτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι, ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθον» (Αποκ.21,4) όπως προφητεύει ο ιερός συγγραφέας της Αποκαλύψεως. Τέτοιου δυσθεώρητου μεγέθους ευεργεσία αξιωθήκαμε, χάρις στη Θεία Ενανθρώπηση! Αυτή είναι η τελική προοπτική της Ενανθρωπήσεως!

Είναι ανάγκη να επισημάνουμε και την τραγική πραγματικότητα της πεισματικής αρνήσεως της Ενανθρωπήσεως του Θεού. Αν και πέρασαν είκοσι αιώνες από τότε, μέγα πλήθος ανθρώπων μένουν αμέτοχοι αυτής της υπέρτατης και σωτήριας δωρεάς. Είναι ένα από τα ακραία συμπτώματα της διαφθοράς της ανθρωπίνης φύσεως, η οποία αρνείται τη θεραπεία της! Απορρίπτει το Θεό Πατέρα και προτιμά το δυνάστη του διάβολο. Αρνείται τη ζωή και προτιμά το θάνατο. Κλείνει τα μάτια στο φως και αρέσκεται στο έρεβος του σκότους. Αρνείται τον ουρανό και προτιμά τα καταχθόνια. Αρνείται τη βασιλεία και προτιμά τη δουλεία. Ιδού η αιτία της διαχρονικής ανθρωπίνης κακοδαιμονίας, η οποία θα διατηρείται έως ότου ο Χριστός καταλύσει το κράτος του διαβόλου.

Όσοι έχουμε, λοιπόν, τη συναίσθηση των σωτηρίων δωρεών της Θείας Ενανθρωπήσεως, ας «διέλθωμεν εως Βηθλεέμ» (Λουκ.15,2), νοητώς, αυτές τις άγιες ημέρες. Να προσεγγίσουμε το Σπήλαιο της Γεννήσεως του Σωτήρα μας Χριστού. Να κλίνουμε τα γόνατα στον υπέρ ημών νηπιάσαντα Θεό μας και να τον δοξολογήσουμε, σμίγοντας τους ταπεινούς μας αίνους με τους μεγαλοπρεπείς αίνους των αγγελικών δυνάμεων της Γεννήσεως. Ας προσεγγίσουμε και ας ανυμνήσουμε το άρρητο μυστήριο της Σαρκώσεως με το λυρικότατο κοντάκιο των Χριστουγέννων, το θεσπέσιο ποίημα του αγίου Ρωμανού του Μελωδού: «Τὴν Ἐδὲμ Βηθλεὲμ ἦνοιξε, δεῦτε ἴδωμεν, τὴν τρυφὴν ἐν κρυφῇ εὕρομεν, δεῦτε λάβωμεν, τὰ

τοῦ Παραδείσου ἕνδον τοῦ Σηλαίου. Ἐκεῖ ἐφάνη ῥίζα ἀπότιστος, βλαστάνουσα ἄφειν, ἐκεῖ εὐρέθη φρέαρ ἀνώρυκτον, οὗ πιεῖν Δαυΐδ πρὶν ἐπεθύμησεν, ἐκεῖ Παρθένος τεκοῦσα βρέφος, τὴν δίψαν ἔπαυσεν εὐθύς, τὴν τοῦ Ἀδάμ καὶ τοῦ Δαυΐδ, διὰ τοῦτο πρὸς τοῦτο ἐπειχθῶμεν, οὗ ἔτέχθη, Παιδίον νέον, ὁ πρὸ αἰώνων Θεός», που σημαίνει: «Ἡ Ενανθρώπηση τοῦ Θεοῦ Λόγου ἀνοίξε την προαιώνια σφραγισμένη πύλη της παραδείσιας Εδέμ. Ἀς τρέξουμε λοιπὸν να δούμε αὐτὸ το μεγάλο θαῦμα, να αισθανθούμε την κρυμμένη τρυφή. Ἀς σπεύσουμε να απολαύσουμε τα υπέρτατα δῶρα τοῦ Παραδείσου, μέσα στο Σηλαίο της Γεννήσεως. Ἐκεῖ φάνηκε ἡ ἀπότιστη ῥίζα της σωτηρίας μας, ἡ οποία πια βλαστάνει την ἀφειση των αμαρτημάτων μας. Ἐκεῖ βρέθηκε το ἀσκαφτο πηγάδι, ἀπὸ το οποίο ἐπιθύμησε να σβήσει τὴ δίψα του ὁ Δαβίδ.

Ἐκεῖ ἡ Παρθένος γέννησε ἀσπόρως Βρέφος, το Ὁποῖο ἀμέσως ξεδίψασε τον Ἀδάμ και το Δαβίδ. Για τούτο ας σπεύσουμε ἐκεῖ, ὅπου γεννήθηκε το νέο Παιδί, ὁ Ὁποῖος εἶναι ὁ προ των αἰώνων υπάρχων Θεός»!

MISSING_ARG_ACCESS_TOKEN